

Posamezna številka v Ljubljani in Trstu 4 vin.

"JUTRO" izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 5. zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnishvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 25.—, polletno K 12.—, četrtletno K 6.—, mesečno K 2.—. Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Izven Ljubljane in Trsta 6 vin. :
Uredništvo in upravnishvo je v Francišanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredishvu, naročnina upravnishvu. Nežalostna pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmi vrsta 10 v, deveta vrsta 8 v, deseta vrsta 6 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. :
Telefon številka 303.

Za Sokolstvo.

Malo veselih novic nam prinašajo zadnji časi, kajti na meji nas uničujejo tuji v notranjšini pa nas uničujejo z njimi v zvezi domači izdajalci — klerikalci. Zato se je razveselilo srce vsakega poštenega Slovenca, ko se je v nedeljo dopoldne raznesla vest, da so slovenski Sokoli v Turinu četrti med tekmovalci dvanajstih evropskih narodov. Vesela je bila ta vest, ker je bila nepričakovana, vesela pa tem bolj, ker nam je bila nekako zadoščenje za vse žalostne novice zadnjih časov.

Za Avstrijo, so tekmovali le štirje narodi: Čehi, Hrvati, Slovenci in Madžari. Torej trije slovanski narodi, ki so dosegli častna mesta: Čehi prvo, Slovenci četrto, Hrvatje sedmo.

Zlastno silo to je geslo Sokola in v tem znamenju Sokolstvo zmaga. Brez podpor od strani dežele ali države — nasprotno stavilo so se mu od obeh strani zapreke — se je razvijal Sokol in se povzpela na tako stopinjo popolnosti.

"Niti dobiček, niti slava!" je zapisalo Sokolstvo sebi na prapor in je krepilo svoje sile le, da vzgoji krepke rod. Pomisliti se mora, da so imeli n. pr. Madžari podpore 10.000 K za svoje telovadce, enako francoski gimnasti in domačini Italijani. Njim gre na roko lastna država, kajti bore se za nje čast.

Avstrija za take stvari nima denarja — tudi ni tam tekmoval nobeden oficijelno ki bo ponos svojega naroda.

Petdeset let bo preteklo čez dve leti, odkar obstoji naše Sokolstvo. Koliko zaprek in ovir je bilo treba premagati od onega leta 1863. ko se je na naših tleh vzdignil prvi "Južni Sokol". Koliko boja in koliko zmag je izbojevalo Sokolstvo na domačih tleh.

Počasi so se okrepila njegova krila, in dasi najmanjši med drugimi, si je upal dvigniti se nad domače gore, pogledati v svet in meriti svoje sile z drugimi enakimi. V tem boju je Sokol častno obstal.

Predlansko leto smo bili v Luxenburgu peti, letos smo v Turinu četrti. Največja zmaga, ki smo jo dosegli v tujini, in letošnja turinska zmaga je tem večja pomena, ker je bila to ena največjih mednarodnih tekem zadnje dobe. Slovensko Sokolstvo je s to zmago pridobilo sebi in svojemu narodu pred celim svetom ugled. Moramo si misliti, da tu pol-druhmilijonski narod, ki živi svetu komaj znan med svojimi gorami, tekmuje z velikimi evropskimi narodi.

Kar smo dosegli, je iz lastne sile. Da, še več; to je zmaga one sile, ki jo hočejo zatreti naši klerikalci. V svitu turinske zmag je najljepše vidimo, kaj nam je Sokolstvo in kaj čukarja.

Sokol je bil posebno čast naših mest in je budil iz zaspanosti ono meščanstvo, ki le prerado pozablja na svoj pomen, ki ga ima v narodni ce-

loti. Na mesta so se posebno vrgli klerikalci in ni dvoma, da bo njih prvo delo, ako zasedejo mesta, da bodo zagrabili mestne denarne zavode in — uničili — kolikor bodo mogli — Sokola, kajti Sokol je nemštvo in klerikalizmu nevar. Priznajmo si odkrito, da bi ne bilo na ljubljanskem magistratu nobenega Nemca in nobenega klerikalca, ako bi bilo med nami dovolj sokolskega duha. Istotako ne bodo propadli nikoli klerikalizmu oni kraji, kjer bo vladala sokolska ideja. Ako nečemo, da nas zalije tuja in klerikalna sila, je treba da visoko dvignemo narodni in sokolski prapor.

Vzdramimo se! Pomnožimo sokolske vrste! Turinska zmaga nas kliče na pot do novih zmag. Ako smo zmagali na tujih tleh, kako odločno bi morali zmagati na domačih!

Danes se vrši volitev in volitev se bo vršila pod utisom zmage, katero je nam priborilo ono Sokolstvo, ki ga hočejo klerikalci uničiti.

Narod na deželi ne more pojmovati pomena, ki ga ima zmaga Sokolstva za nas. Narod je zaslepljen, naroden ponos in čast sta mu postala tuja on ne ve, kaj sodi tujina o njem. Tem bolj pa bi se moralo zavedati te zmag naše meščanstvo. Ono je pred vsem poklicano, da razume ta trenutke.

Vemo, da bo naše meščanstvo sprejelo Sokole, ko se vrnejo, slavnostno, kakor so si zaslužili. Spominjamo naj, kako je češka Praga lani sprejela svoje Sokole, ko so prinesli lansko leto ščit, kot znamenje zmage, iz Londona. Sodeč po navdušenju, ki je v nedeljo zavladalo v Ljubljani, bo vsprejem velik, kakor si ga je zaslužila naša turinska vrsta. Kakor čujemo pride Solstvo tudi z dežele.

Toda ne uživajmo samo navdušenja, ampak zavedajmo se, da je turinska zmaga uspeh dela.

Zato pojdemo in delajmo v Sokolskih vrstah ali njim ob strani. V tem je naša zmaga, naš uspeh, naša bodočnost.

Petdesetletnica praškega „Hlahola“.

Zlata Matička Praga in z njo cel češki narod slavi veseli jubilej, in temu slavlju se pridružujemo tudi ostali slovanski narodi: Petdeset let je poteklo od ustanovitve najuglednejšega češkega pevskega društva, praškega „Hlahola“. Češki narod je narod glasbenikov. Iz njega je izšla cela vrsta slavnihih komponistov (Smetana, Dvořák, Fibich, Sůk), cela vrsta slavnihih virtuozov (Kubelik, Kocian, Ondříček), slavni pevci (Burián, Heš, Mařák) itd. Petje je češki narod gojil že od pamtljiveka, kar nam izpričujejo krasne češke narodne pesmi. Vrsto pevskih društev pa, kjer se sistematično goji češka in slovanska pesem, je otvoril praški „Hlahol“. Petdeset let je že tega. Svoje delovanje je začel v znamenju čestva: prvi njegov koncert pred 50.

leti je bil obenem prva izključno češka prireditel v Pragi.

Po vzoru „Hlahola“ se je ustanovilo sto in sto drugih pevskih društev, ki se v otroški ljubezni danes ob petdesetletnici zbirajo okoli svojega očeta.

Kakor pri nas, so tudi na Češkem bila pevska društva važen faktor pri probujanju naroda.

Te dni pa bo zbran v Pragi po svojih odposlancih ves slovanski pevski svet, da se pokloni jubileju. Slovence zastopa „Slavec“, Hrvate „Kolo“ in „Mladost“ iz Zagreba, Poljake „Harfa“ in „Lutnia“ iz Varšave ter akadem. pevski zbor iz Lvova itd. Obenem zboruje v Pragi kongres vseh slovanskih pevskih društev, ki bo gotovo ukrenil marsikaj koristnega in poglobi zveze med slovanskimi pevci.

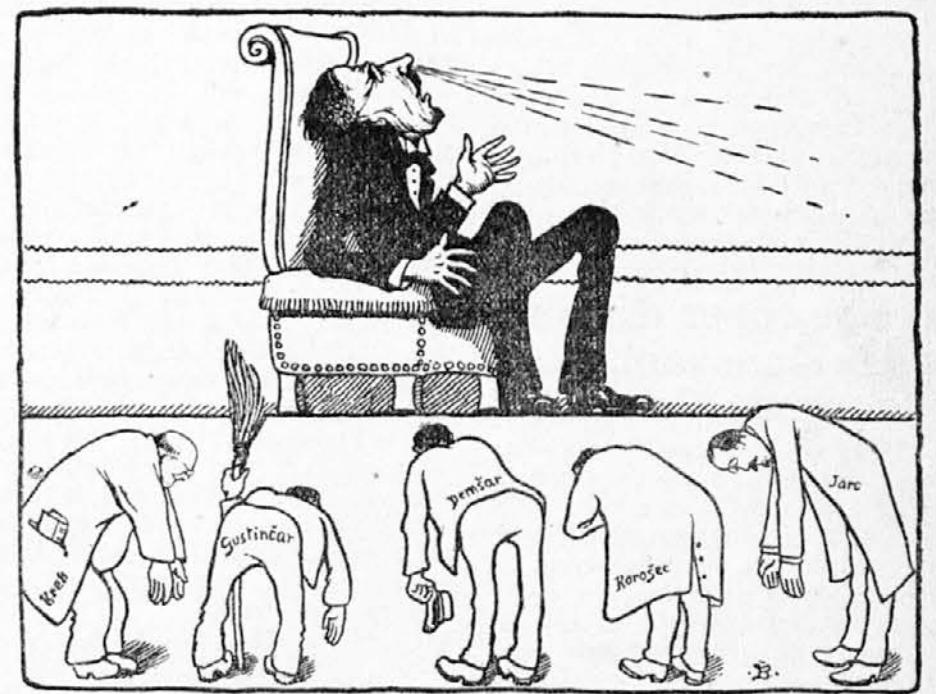
Gratulantom praškega „Hlahola“ se pridružujemo tudi mi in kličemo jublantu: naj živi, procvita, rase!

Iz slovenskih krajev.

Iz Trsta. Slovenski tržaški delavec je v resnici velik revež. Zlasti v slučaju boleznii ga laški zdravniki pošiljajo od enega do drugega in ne skrbijo popolnoma nič zanj. Tako je prišel pred nedavnim časom neki tržaški slovanski delavec k zdravniku Jesurumu, zagrozenem židu in ga prošil za zdravniško pomoč. Kljub temu, da je bil delavec popolnoma nesposoben za delo, ker se je preveč prevzdignil, je zdravnik izjavil, je zdrav in ga spodil na delo. Moč je bil ozdravljen, ker so mu pobrali spričevala okrajne bolniške blagajne in tako je ostal brez bolniške podpore, brez zdravnika in brez zdravlja in vrh tega še za delo nesposoben. Tako se je revež mučil od pisarne do pisarne in se slednji obrnil na nekega slovenskega odvetnika, ki ga je podučil, da je bolniška blagajna prisiljena in primorana izplačevati mu bolniško podporo. Zato se meni nič čudnega ne zdi, da Lahli tako postopajo z ubogim delavskim ljudstvom, ker imamo še premalo slovenskih zdravnikov in odvetnikov v Trstu.

Iz Mokronoga. Tukajšnji trgovec Zihel si je moral za časa popravljanja svoje hiše v svrhu povečanja trgovine najeti stanovanje v občinski hiši „Stara šola“. Navajen v miru ži-eeti, je bil vesel, da je našel v stanovanju mir. To pa nikakor pa ni bilo povolji njegovi sosedu trgovki Šbil. Na večer 12. majnika so na hodniku ob Šbilnim dvorišču Zihelove deklinle nekaj popravljal. Kar nenkrat je pričelo nanje deževati kamenje. Kdo je metel kamenje, ne vemo. Vsekakor, kdo izmed domačih, ker tuj človek nemore priti na dvorišče. Upamo, da bo stvar preiskala naša slavna žandarmerija, ki se je dosedaj še vedno izkazala kot nepristranska.

Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Kakšen vpliv bi imel dr. Gregorič na gospodujočo večino deželnega zbora in deželnega odbora?

Slovanski jug.

Slijajno zborovanje srb. samostalne stranke. 12. t. m. se je vršilo v Zagrebu veliko letošnje zborovanje srb. samostalne stranke, ki je kakor pravi „Hrv. Pokret“, važna etapa na potu do velikega narodnega ideala Srbov in Hrvatov, to je zjedineja in osvobodjenja srbskega in hrvatskega naroda. Do tako značilnega sklepa je prišlo zato, ker je zborovanje srbske samostalne stranke zbudilo nenavadno zanimanje v prvi vrsti po svoji impozantnosti, drugič pa po velikanski važnosti sklepov, ki jih je sklenila stranka z ozirom na veliko narodno borbo na Hrvaškem. Veliko zborovanje srb. sam. stranke je pokazalo v praksi, kakšna mora biti danes narodna stranka, ako hoče resno računati na uspeh v današnji dobi demokratičnih idej in praktičnega absolutizma in v ti državi uresničiti narodne cije. Srb. sam. stranka je pokazala s svojim zborovanjem, da to ni stranka enega sloja, ampak celega naroda, ki stremi za tem, da uniči vse zapreke, ki so na poti njegovemu razvoju in napredku. Liški, sremski, banatski, slavonski in drugi kmetje, mali in veliki trgovci, obrtniki, svečniki, učitelji, zdravniki, advokati in vsa inteligenca, torej zastopniki vseh slojev srbskega naroda na Hrvaškem, vse to je prišlo v vrstah srb. sam. stranke v Zagreb, da manifestira za velike ideje, ki vodijo to stranko na mukotrpem potu njene dosedanje borbe. Ta stranka je pokazala svojo narodno zavednost, resno demokratično mišljenje in nenavadno disciplino ravno v Zagrebu, kjer so bile srbske hiše in srbska posestva med njimi tudi poslopja glavnega organa omenjene stranke „Srbobrana“ l. 1902. demoli-

rana, v Zagrebu, kjer so odsedeli pristasi srb. sam. stranke od 1908. okoli dve leti ječe. Po letošnjem zborovanju te stranke se vidi, da so jo preganjanja in ječe okrepile za nove borbe, ki bodo dovedle enkrat do zmage narodne zavesti, da se uresničijo narodne zahteve, naglašene v rezolucijah, ki jih je zbor sprejel. Po sijajnih govorih voditeljev stranke, drja Bogdana Medakovića, Svetozara Pribičevića in Buda Budisavljevića je odobrila skupščina vse dosedanje dejovanje. V rezoluciji, v kateri oznanja stranka režimu bana Tomašića v družbi s hrv. samost. stranko boj na nož se posebno naglašajo sklepi in bodoča taktika glede razmer srbskega in hrvatskega naroda v celi monarhiji. Stranka bo stopila v zvezo z vsemi srbskimi in hrvaškimi strankami v Dalmaciji, Bosni in Hercegovini in po vzoru koalicije na Hrvaškem začela široko akcijo, z namenom rešiti srbsko-hrvaško vprašanje skupno na celi črti v duhu narodnega; edinstva. Sploh je letošnje zborovanje srbske samostalne stranke velikega pomena za bodočo hrv.-srbsko politiko omenimo, da je sklenila v zvezi z vsemi sorodnimi strankami organizirati tudi boj za občo enako in tajno volilno pravico.

DNEVNE VESTI.

Našim cenj. ljubljanskim naročnikom, ki se pritožujejo, da ne prejemajo „Jutra“, sporočamo, da smo jim pravočasno poslali položnice poštne hranilnice in jih opozorili, da jim vstavimo dostavljanje lista, ako vsaj do 12. t. m. ne podaljšajo naročnine. Druga stvar je, seveda, s pritož-

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice.

Rez. zaklad nad 500.000 kron. Stanje hranilnih vlog 20 milijonov kron. Obrestuje hranilne vloge po čistih 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka.

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetok.

Juana, je zarohnel, ti lažeš. Ti nimaš ljubimca. Ti živiš tukaj z bivšim beneškim dožem Kandianom in s hčerjo kurtizane Imperije.

Juana se je jedva premagala, da ni vzkljnila od groze. Ozrla se je okrog sebe, kakor da bi iskala orožja, da ubije človeka, da ga ubije, ki ga je ljubila. Sandrigo pa je zalotil ta pogled in divjo voljo, ki ga je polnila. Skomizgnil je.

— Poslušaj, je dejal z mrkim glasom, dvoje je na svetu ljudi, ki sta me smrtno razžalila. Med njima in med mano je borba brez usmiljenja. Ti jih poznaš. Ni mi ti jih treba imenovati. A zdaj vedi, da moram imeti malo Bianco, ki se nahaja pod svojo zaščito. Ničesar žalega ji nočem storiti. Nikakor ne; samo k materi jo popeljem nazaj domov, ker bo to koristilo mojim načrtom. Ali si z mojimi sovražniki zoper mene? ... Ali si z mano proti mojim sovražnikom? ... Če si, pojdiva; duhovnik naju bo poročil, in ti boš moja žena od smrti. Praviš, da me nisi več vredna. Toda jaz ne maram razumeti, kaj hočeš reči s temi besedami. Jaz vem samo nekaj! da se ljubiva, jaz tebe in ti mene. Ti pojdeš torej z mano v Benetke in poveš tam vse, kar se je tu zgodilo: nato pojdeva naravnost k duhovniku, ki naju poroči. Torej — kaj praviš, Juana? ...

— Jaz pravim, da Bianco ne pojde iz te hiše, dokler jaz živim.

To reki se stisnila zobe z neukrotljivo odločnostjo. — Potemtakem, je povzel razbojnik, se postavljaš zoper mene?

— Da!
— In ti praviš, da me ljubiš?
— Da!
— Tem slabše zate! je zarjul Sandrigo. Sama si kriva!

To reki se je vrgel nad mlado žensko ter jo podr na tla. Borba med njima dvema seveda ni mogla dolgo trajati. Juana je bila v par trenutkih zvezana in njena usta zamašena s cunjjo, Sandrigo je dvignil bodalo. Toda morda je padel v ta temni prizor vendarle žarek usmiljenja, kajti roka, ki se je bila dvignila da bi zabodla Juano, je omahnila.

— Saj res, je zamrmral ropar, nepotrebno je. In potem, še vseh mi je, da jima pove. Tako bosta vsaj vedela, s kom imata opravka.

Ko je podr Juano, je bil zatipal ključ, ki ga je imela deklica v nedriju. Vzel je ta ključ in odprl vrata, ki so vodila do Bianco.

Tam je nekoliko obstal.

— Ali se naj ukvarjam s starcem? je zamrmral sam sebi. Čemu neki? Norec in slepec, ki je, naj umira sam od sebe!

Nato je odločno vstopil; v luči plamenice, ki jo je držal v roki, se je zagledal v prazni sobi.

Šel je dalje in stopil v drugo sobo; bila je tista, kjer je spal stari Kandiano.

Razbojnik se je rahlo približal starčevi postelji ter par minut s porogljivim smehljajem gledal nanj.

— To ni vredno sunka z bodalom! je zamrmral nazadnje. Šum, ki ga je povzročil je nedvomno vzdramil starca, kajti njegove oči so se odprle. In te prazne, brezpogledne oči so se s čudnim izrazom uprle v prišleca.

Sandrigo, dasi je bil kot razbojnik hraber spričo pravcave nevarnosti, je ta hip vztrepetal od praznoverne groze. Zazdelo se mu je, da gleda grožnja iz teh praznih oči.

— Počasi se je odmaknil in brez šuma zatvoril vrata. Nato je s porogljivim nasmehom stresel rame.

— Aha! je zarenčal. Zdaj se bojim. A česa? Nemara tega starega norca? Kaj neki! Hajdimo na delo!

Odločno se je obrnil v nasprotno smer, nego je iskal dotlej, ter je obstal pred drugimi vrati.

Oprezno je odprl, pomolel glavo v špranje in se nasmehnil.

— Tukaj je! je zamrmral.

Res je bila tam. Bianco je spala mirno spanje srečnega otroka. Lahen smehljaj je plaval na temnordeči jagodi njenih ustnic. Njena krasna bela roka je visela iz postelje. Umerjeno

gibanje njenega diha ji je rahlo dvigalo deviške prsi. Razbojnik je nehoté zamolklo vzkljnil:

— Vsi svetniki, kako je lepa!

Nagla luč se je užgala v njegovih očeh; morda mu je šinila po možganih kaka nizka misel. Toda pomiril se je; prišlo mu je, da je na um, da velja tu napraviti dobro kupčijo, ne pa izročiti se strasti, ki se je porajala v njegovih čutih, surova in silovita, kakršna je bila njegova natura.

Bianke njegov vzkljil ni bil prebudil.

Sandrigo je postavil svojo svečo na mizo, poizkusil dati svojemu obrazu izraz dobrohotne miline ter se s koncem prsta dotaknil gole dekličine rame.

Ob dotiku te svilnate, tople in dišeče polti pa ga je navdala nenadna pijanost.

Sklonil se je, ves zmuden in prepadel.

Njegove surove ustnice so se dotaknile Biankinih ust.

Deklica se je zbudila in preplašeno odprla oči ter se z grozo umaknila nazaj; obenem se je zavila v odejo ter zakričala v strašnem obupu:

— Juana! Juana! ...

Odgovorilo ji je zamolklo ječanje,

Sandrigo se je bila vrnila njegova hladnokrvnost.

— Bebec! se je oštel. Pokvarim si še najlepšo priliko do sreče, ki se mi je kdaj nudila.

Bianka se zdaj ni upala več ganiti; glas ji je zamiral v grlu od tesnobe; tresla se je ter instinktivno zapirala oči. Samo njena groza je bila še močnejša od njenega strahu; z mašinalnim gibanjem glave si je brisala ustnice ob odejo.

— Pomirite se, gospodična, je dejal Sandrigo, nič žalega vam nočem. Prosim vas, poslušajte me brez strahu in dobro preudarjajte moje besede, zato, ker ne smeva izgubiti mnogo časa. Prisegam vam, da se vam ne bo zgodilo niti najmanjše zlo. Sicer pa je brez pomena, če kličete Juano, ker je ni tukaj. Saj me poslušate, kaj ne da?

Bianka je pokimala.

— Dobro, je povzel Sandrigo. Vidite, hotel sem vam povedati, da prihajam po naročilu vaše matere.

— Moje matere! je vzkljnila Bianco.

(Daje.)

bami onih, ki so naročino plačali in vendar ne dobivajo lista redno. Tu pada vsa krivda na raznašalce in vsak naročnik, ki lista redno ne dobiva, nam stori uslugo, ako nam to pove, ker samo na ta način zremo za nerednost in jo poskušamo popraviti. — Naročnina se plačuje samo potom poštinih položnic, raznašalci niso opravičeni sprejemati naročnin.

Spet smo bili konfiscirani. To pot zato, ker smo priporočili napredno gostilno pri Spodnjem Cirmanu (Fran Cirman) v St. Vidu in povedali, da je Spodnji Cirman edina napredna gostilna v St. Vidu. O kakem pozivu na bojkot ni bilo niti govora. Take novice pri naša „Slovenec“ dan na dan — pa državni pravdnik se za to seveda ne zmeni. Že vidimo, da ne kaže drugače nego da začnemo priobčevati imunizirane članke — razume se, da ne bomo izbirali najbolj mirnih. Gospodje pri vladi in v škofiji palači bodo še skakali!...

Kdor je zoper draginjo živil in stanovanj, mora biti zoper dr. Gregoriča!

Ali je res? Iz zanesljivega vira čujemo, da je bil „Slovenec“ povodom zadnje konfiskacije — menda v četrtek — že naprej obveščen iz vladne palače, da bo konfisciran, in sicer zato, da bi se ne moglo reči, da državni pravdnik konfiscira samo „Jutro“, ampak, da je nasproti vsem „objektivni“. — Ali je to res?

Zmagali smo združene nasprotnike pri občinskih volitvah. V boj, da častno zmagamo tudi danes!

Proti Ivanu Kregarju se je začela kazenska preiskava zaradi hudo delstva zlorabe uradne oblasti. Dosedaj je bila proti njemu samo predpreiskava. Kregar je vključil temu še danes — akoravno še nepotrjeni — podpredsednik trgovsko-obrtne zbornice in občinski svetovalec. No, upamo, da ne bo več dolgo.

Klerikalni terorizem je ubil poslanca Mandlja, klerikalni terorizem kandidira kimaveca Gregoriča.

„Jutro“ na občinski seji v Mostah. Kakor čujemo, je nekega dne pri občinski seji v Mostah predlagal klerikalni župan Oražem, naj bi se odpovedalo v „Slovenca“ neko „Poslano“ na adresu našega lista. Toda odborniki so Oražmu račun prekrizali in glasovali proti predlogu. Oražem je hotel na vsak način pripraviti odbornike do tega, da bi dovolili ekspenzar za „Poslano“ iz občinske blagajne. Kaj ne gospod Oražem?

Gregorič je kandidat Stranke Ljudskih Sleparjev!

Drž. pravdnik v službi klerikalcev. Iz krogov naših čitateljev smo prejeli: Da je postal Luschan državni pravdnik v Ljubljani, to se ima zahvaliti slovenskim? in to je že znano celi avstrijski javnosti. Da se Luschan svojim zaveznikom izkazuje primerno hvaležnega, to zdaj občutijo skoro dan na dan vsi napredni slovenski

listi. Zlasti „Jutro“ je zdaj skoro vsako jutro pobeljeno. Če bi imel Luschan količnik vesti v sebi, bi ga tako preganjanje naprednega časopisa moglo vžgati v dno srca, sredi njegove državnopravdniske duše. Kajti ljudje, ki slučajno dobe pred konfiskacijo „Jutro“ v roke in vidijo nekaj ur pozneje, kaj je bilo zaplenjeno, majajo začudenost z glavami in se povprašujejo, če res še živimo v svobodni Avstriji. Vsaj smo v Ljubljani ob gotovih časih že vajeni persekucij od strani modrerečih svinčnikarjev, ampak take nedolžne stvari kot se zdaj zaplenjujejo, tega pa Avstrija še ni doživela. Gospoda, če mislite, da boste s takimi persekucijami vzgojevali v ljudstvu čut do pravicoljubja ter spoštovanje do tistih, ki so postavljeni kot vršitelji državljskih zakonov, tedaj ste na napačni poti. Še bolj na napačni poti pa ste, če mislite s takimi sekaturami zatreti svobodo naprednega časopisa. Še en dober mesec gospodje počakajte in vaši grehi se bodo nad vami maščevali. Maščevati se mora ta škandal, da klerikalci pri nas vganjajo kar se jim zljubi in da jih pri tem delu podpirajo kruhoborci, katere klerikalci spravljajo le za to do polnih korit, da se za protiusluge uganjajo škandali, ki danes niti na Turškem niso več mogoči. Gospodje napredni časnikarji le nevstrašno naprej, javnost stoji na vaši strani.

Vse klerikalne obljube za današnje volitev so prazne, potrpežljiv je papir, na katerem samega sebe hvali že desetokrat propadli kandidat Gregorič.

Marijine device kot priprošnjice za volitve. Iz St. Vida nam dodatno ka večeršnjemu poročilu pišejo: Našega župnika, ki je zanesel tudi v tako društvo kot je požarna bramba, svojo hinavsko politiko, je močno skrbelo, kakov bo izid volitev za draveljsko požarno brambo. Agitiral je med svojimi terjalkami in Marijinimi devicami, naj gredo na občni zbor k Slepemu Janezu ter naj tam pridno molijo rožni venec ter prosijo Marijo, da bi ona klerikalcem pripomogla do srečne izvolitve. Kar je bilo mlajših devic (?) so si res za to noč — luna, krasna majeva noč — doma vzele dopust — ampak k „Slepemu Janezu“ pa le niso šle. Bog ve, pri katerih čukarskih Janezih in zakaj so prosile tisto noč Marijo, če so namreč v taki lepi noči sploh kaj nanjo mislile. Le starejši terjalki, ki nimajo nobenih želja več po lepi majevi noči, so župnika ubogale ter se vtihotapile v kuhinjo omenjene gostilne. Ko se je volitev pričela, so vzele rožni venec v roke ter molile! „Češčena si Marija milosti polna — Ti Anca, slišiš, dva naših so liberalci že vun vrgli — Ješež, slišite, naši že „pretustirajo“... In po temu načinu so molile svoj rožni venec še dalje. Ko pa se raznese glas tudi do teh Marijinih molilk v kuhinjo, da so liberalci zmagali, so pobožne ženske jezno pobasale vsaka svoj rožni venec v žep, se dvignile in se zmazale vun. Zunaj so naredile svoj „občni zbor“ in takole zborovale: Požarna bramba zdaj ne bo imela blagoslova. — Ga tudi ne sme imeti. Zakaj zdaj, ko so ti zlodijci liberalci zmagali, mora vse hudič vzeti! In s tem „katoliškim“ blago-

slovom so pobožne ženske zaključile svoj „občni zbor“.

Kdor hrepeni po svobodi, bo danes volil profesorja Reisnerja.

Novi Vodmat je prijazna naselbina, ki se je v par letih dvignila v krasno delavsko postojanko in bo morebiti v kratkem najlepši del ljubljanskih predmestij. Novi Vodmat šteje približno 160 hiš, v katerih prebiva večinoma delavski proletarijat. Volilnih upravičencev v občinski svet moščanski je v tretjem razredu čez 300 in tvorijo čez polovično večino cele ostale občine. Ko je bila l. 1906. volitev v občinski zastop, takrat se ni popolnoma nič oziralo na Novi Vodmat. Takrat je bilo izvoljenih 12 odbornikov klerikalcev, ki gospodarijo v občini še danes, to je že tretje leto čez postavno dobo. Večina moščanskega prebivalstva je naprednega mišljenja in kot taka odločno proti gospodarstvu klerikalnega terorizma. V celem imu Novi Vodmat dva odbornika, oba klerikalca. Kako se to vjema? Volilci so po veliki večini napredni, v občinskem odboru pa sedita dva klerikalec in zastopata te napredne občane. Šmartno in Hrasnje, komaj 70 hiš, imata 5 odbornikov. Tukaj bo treba resne remedure. Na dan volitve bodo volilci iz Novega Vodmata vzeli v roke veliko metlo in pomedli klerikalce iz občinskega odbora. Najsihote naprednjak ali socialist, skupno v boj proti klerikalcem. In naša zmaga bo še bolj sijajna, kakor je bila napredna zmaga v Ljubljani. Seveda je za to treba dela, dela in zopet dela.

Klerikalen kandidat je reprezentant terorizma absolutizma in vsestranske zaostalosti.

Kakršen šef, takšno funkcioniranje. V soboto popoldan se je nudi pred šenklaško cerkvijo mučen prizor: Nad pol ure je ležal mrtvi poštni uslužbenec Skala na tlaku ob cerkvi, predno je došla policijska komisija z zdravnikom in uradnim organom na lice mesta. Vse je godrnjalo nad tako malomarnostjo, policaji pa so tekali sem in tja in iskali — policijskega zdravnika. Čemu imajo neki na rotovžu tega Lauterja za svetnika, ki poje vsako leto 4800 K — mestni blagajni, ko ne razume ničesar in — tudi ne dela nič!

Proč s klerikalno strahovlodo, proč z izkoriščevalbi našega ljudstva, proč z izdajicami našega naroda!

Stranka „svobodnega združenja“. Časi se spreminjajo in vremena tudi. Enkrat je dež, enkrat solnce, zdaj je hladno, zdaj toplo. Ljudje se prelevujejo in stranke rastejo v naši deželi, kakor gobe po dežju. Med najnovejše, najmlajše in najmanjše stranke moramo prištevati stranko „svobodnega združenja“; tako se namreč imenuje, oziroma hoče veljati kot taka neka stranka s „petimi“ volilci, „dvema“ volilkama, enim generalom in brez zastopnika v občinskem svetu ljubljanskem. V nekem glasilu te stranke je neki pisec tako označil to svojo stranko. Obenem pa je hotel g. Novaka pred javnostjo omaloževati ter ga tako zasmehovati, a se mu je ta poskus popolnoma ponesrečil. Povemo namreč pisca onih vrstic, da nam je na-

tanko znano, zakaj je g. Novak izstopil iz stranke „svobodnega združenja“, in tudi vemo, da je ta vzrok še pred izjavama v „Jutru“ in „Slov. Narodu“ naznanil odborovi seji. Torej pamet, in ne zavijajte dejstev v temen plašč meglenosti! Skrbite raje za razvitek svojega „svobodnega združenja“ ter pustite mirne ljudi v miru!

Gregorič je šele na stara leta postal klerikalce. Proč s političnimi neznačajneži!

Financminister Lampe je v nedeljo ponujal svoje milijone po Šmarji. Može so se kar čudili, od kod je vzel Lampe toliko denarja in pa toliko radodarnost. Nazadnje so šele pogruntali, da Lampe obljubuje tisti denar, ki ga — nima, namreč onih 10 milijonov deželnega puha, ki še v zraku plavajo. Lampetova radodarnost se je možem zelo sumljiva zdela, kajti toliko je že pаметen tudi najneumnejši od njih, da ve, da je vsak puha, tudi deželni, treba enkrat plačati. Kdo ga bo plačal? Mar širokoustni Lampe? Kaj šel! Ta se bo takrat skril bogve kam! Plačevati pa bodo morali — kmetje. Tako je bilo vedno. Tako bo tudi zdaj. Med drugim je Lampe tudi oznanjal naprednjakom bojkot: kdor je z „nami“, bo kaj dobil, kdor pa ni, pa nič. Tako govorjenje, ki se je celo klerikalcem stidilo, je treba najstrožje obsoditi. Deželne doklade morajo plačevati naprednjaki ravnotako kakor klerikalci, deželni desetmilijonski puha bodo morali naprednjaki plačevati ravnotako kakor liberalci — zato imajo ravnotako kakor klerikalci tudi pravico do deželnega denarja. Sicer pa vseh dni še ni konec in nikjer ni zapisano, da bo klerikalna slava trajala v deželnem zboru na vse večne čase. Ampak takrat bodo klerikalci morda še bridko obžalovali svojo sedanjo politiko.

Poštene razmere na Bledu so kaj čudne. G. Ludovik Geržina, trgovski potnik iz Trsta, je dobil v hotel „Triglav“ brzojav in je moral plačati za dostavljanje 70 vinarjev. Sploh se mora na Bledu plačati za dostavljanje brzojavov posebna pristojbina, ako ne stanuje naslovljenec slučajno v sami vasi Bled, kar je zelo neprijetno za letoviščarje, ki stanujejo v obližju železniške postaje. Poštna uprava bi se pač morala postaviti na edino pravilno stališče, da je smatrati vse okoli jezera kot en sam kraj in ne bi smela zahtevati plačila za dostavljanje brzojavov v hotele in vile, ki se nahajajo v obližju železniške postaje.

„Flottenverein“, to športno društvo nemških aristokratov, ki jim ne-aristokrati služijo samo kot privesek, ima sedaj tudi v Ljubljani svojo podružnico in člani so po večini — Slovenci. Slovenci smo reven narod, ali davke moramo vendar plačevati državi, ki nam pa zato nič ne da in moramo s svojimi prispevki vzdrževati šole v krajih, kjer bi se one morale vzdrževati iz javnih sredstev. Za to mislimo — in vsak pameten človek nam pritrjuje v tem — da bi vsak Slovenec, ki je dal kaj za „Flottenverein“ bolje storil ako bi dal ta denar Ciril-Metodovi družbi, ali pa tudi „Slov. straži“, ako mu je Ciril-Metodova družba preliberalna, „Flottenverein“ naj pa vzdržujejo Nemci, ako ga hočejo že na vsak način imeti, ker oni dobijo od države vse kar hočejo, njim ni treba zbirati — za ljudske šole, ker jih imajo še preveč. To je naše mnenje o „Flottenvereinu“ in upamo, da bodo tega mnenja vsi pametni Slovenci.

Klerikalen poraz v Dravljah. Iz šentvidske okolice se nam poroča: Vse spletkarije, vse delo naših „katoliških“ od župnika do zadnjega šnosarja, vse je bilo zaman. Požarna bramba v Dravljah vsaj za to pot še ni prešla v klerikalne roke, kakor so katoliški spletkarji z gotovostjo računali. Dvakrat se je vršil občni zbor pri „Slepem Janezu“, obkralso so klerikalci razgnali zborovanje, niso hoteli biti vsi navzoči in tisti, ki so prišli na zborovanje niso hoteli voliti, ker so uvideli, da jih je z onimi vred, ki so štrajkali doma, še vedno premalo za uspešen naskok. Zborovanje odložiti, dokler vtihotapijo zadostno število svojih volilcev in društvo, to so hoteli doseči; pa k sreči se jim ta maneuver ni posrečil. Zaveden narodnjak načelnik g. Kregar je sklical za pretečeno soboto večer zopet v narodno-zavedni gostitni pri „Slepem Janezu“ tretji in zadnji občni zbor, ki je imel pri vsakem številu navzočih biti sklepčen. Tega zborovanja se je udeležilo 43 članov, izmed katerih dva klerikalca radi nedoletnosti nista bila opravičena voliti. Ko so klerikalci uvideli, da so tudi to pot v manjšini, so zopet zahtevali preložitve zborovanja, česar jim pa načelnik g. Kregar ni dovolil. Razdal je ne glede na klerikalne ugovore toliko volilnih listkov, kolikor je bilo opravičenih volilcev navzočih. Klerikalci so se volitve vzdržali. Načelstvo in odbornišstvo je bilo izvoljeno z 22 glasovi. Tako kot so bili klerikalci pri teh volitvah poraženi, morajo biti tudi pri bodočih občinskih in državnozbornskih volitvah.

Najnovejšo mladeniško Marijino društvo imajo v Šmarji na Dolenjskem, Ustanovitelj jo je prišel sam Janez Kalan, ki ga je v Jeruzalemu Arabec premikastil, ko je njegovemu oslu pridigal delal. Janez Kalan je namreč od škofa nalašč za to „gor postavljen“, da dela Marijine družbe — dekliske in fantovske. In tako ga je pot pripeljala tudi v Šmarje. Klerikalcem ni težavno delati društva. Danes ustanove „Čuka“ in si nalove kakih 20 fantov. Čez en teden pride Marijina družba in za člane vpišejo kar onih 20 fantov. Pet, šest društev, pa povsod eni in isti člani... V Šmarji je torej Janez Kalan delal v nedeljo fantovsko Marijino društvo in je nalovil 24 članov. Pozno se je spomnil na Šmarje, kajti povsod že imajo Marijine družbe, samo v Šmarji je ni bilo. Šmarje so še v tem oziru zadnje na svetu. Janez Kalan je fantom, pa tudi dekletom (kajti vsak devičar je pripeljal seboj v cerkev svojo devico) kaj „zmahtno“ govoril. Marijinim devicam je obljubil, da jih bo „za eno žilco potipal“, kar so mu pa fantje zelo zamerili. V znamenju „žilce“ se je torej Marijina družba v Šmarji začela in v tem znamenju se bo nadaljevala in korakala od uspeha k uspehu.

K sprejemu turinske vrste pridejo tudi starejši bratje Sokoli, takozvana stara garda. Saj pa so oni ponosnina veliki uspeh Sokolstva, za katero so se borili, veselji jih, da ni bil ta boj, ki traja že skoro 50 let, zaman. Začeli so se kazati uspehi in zato pričakujemo, da bomo videli v tem času večkrat kot dosedaj nastopiti starejše brate tudi v kroju. Ob tej priliki torej, pri sprejemu turinske vrste, stara garda na noge. Na zdar!

Krojaški pomočniški zbor je imel včeraj burno zborovanje zaradi kolektivne pogodbe, ki je bila v nedeljo, 14. t. m. na izrednem občnem zboru mojstrov odklonjena. Če se ne doseže sporazumljenje in ureditev tedenskih plač, preti stavka pomočnikov,

Oedipus v cirkusu Buschu.

(Dalje.) Menda ni oblačje, ki zakriva solnce, več tako temno, kajti temo je pregnala medla svetloba, kakor v mesečni noči... Sedaj pridrvi mladenič, pritajeno tožeč, in se zgrudi pred stopniščem palače... Sedaj dva!... Zopet dva!... Pa trije!... Z nižine prihajajo, palača je na višini... A sedaj — cela truma jih je, obupno proseče iztegnjene roke, njih obrazi so bledi in trpeči in trpka usta kličejo: „Oedipus, pomagaj! Pomagaj, kralj!“ Kakor blazni se zaženje na prostor pred stopniščem, zmučeni se zgrudijo na tla in tožijo, tožijo, da nam pretresa kosti in nam trga srce: „Oedipus — kralj — pomagaj!“... Nakrat se odpro vrata palače... Vse obmolkne — Oedipus se prikaže, obstoji vrh stopnišča. V nemli boleti dvigne vsa ta množica proseče roke. Sedaj spregovori kralj: „Otroci, kaj poklekate?“... Mirno in nežno. Nič ni kraljevskega na tem kralju. Stoji pač mirno kakor kip tam vrh stopnic, in vzravnan, in ta mirnost k večjemu diha dostojanstvo. A sicer — roke mu vise malomarno ob telesu, njegov obraz je ženski, njegov pogled mehak, a še mehkejši njegov glas. Niti pri naslednjih besedah, ki kar silijo k dostojan-

stveni pozituri, češ, jaz sem kralj, se ne zgane. Govori pač o človeku Oedipu in ne o kralju: „Jaz sam stojim pred vami — Oedipus...“ In resnično, njegova usoda je grozna, dovolj grozna, da nas ne more zanimati, je li ta človek kralj ali berač. Tako mirna je njegova igra skozi vso tragedijo. In celo proti koncu, ko se kar kopicijo tragični momenti, kako hrani s kretnjami — a kako so zato one, ki jih napravi velike in pretresljive, dasi so tako preproste in enolične, kakor le mogoče. Ta vpliv Reinhardtove režije je videti na vseh, na solistih, kakor na zboru. Ta disciplina, ki jo spoznamo posebno v zboru je občudovanja vredna. Par sto ljudi v tako kratkem času podrediti tako svoji volji in doseči pri tem take uspehe v umetniškem izražanju, to zamore samo avtoriteta, kakor je Maks Reinhardt. Seveda je imel tu na Dunaju material, ki je razumel vsako njegovo željo, ki je zaslužil vsako njegovo misel. Saj so zastopali zbor sami visokošolci. To naraščanje obupne tožbe začetkom tragedije, ti obupni klci, ki se združijo pred palačo v en sam pretresljiv obupni krik, vse to me je navdalo z grozo. In takoj nato ona mučna tišina, ko se prikaže Oedipus. In kako pretresljivo so tožili po Oedipovem nagovoru že utrujeni in medli glasovi radi grozne resnice: „Mej nami je kuga...“ Mojsrsko izraženo je bilo občutje v trenutkih po begu kraljice in kralja

v palačo, po tem, ko sta izvedela, da sta živela v zakonu kot mati in sin in rodila celo otroke: Medlo, turobno jutro... V gradu zamolkel ropot in nemir... Množica, ki je zasledovala pred palačo dogodka na stopnišču, je razumela vse... Zaslutila je nesrečo v palači... Nekaj se jih torej zažene za kraljevsko dvojico proti vhodu, kakor da hoče preprečiti ono grozno, ki se ima zgoditi. A strah jim ne da vstopiti, in vrnejo se zopet. Zopet se jih nekaj zažene gori, še več ko prej, a tudi ti se vrnejo... Slednjič zdrvi vsa množica gori po stopnišču, a tam jo spreleti groza in strah, zbeži torej zopet nazaj doli na prostor pred stopniščem... Strah zapira vsem grol, in v tej muki začno begati nemi, a sicer kakor blazni pred palačo vse križem, semintja... Nakrat grozen krik v gradu... In vsa množica se strahu prevzeta zaobrne in zbeži s pritajenim, hripavim krikom tja v temo. In sedaj oni prizori po samomoru kraljice in groznem činu kralja! Nenadno se odpro vrata... Služkinja pridrvi obupno ven in zavpije: „Kraljica je mrtva!“... Še ena, z besedami: „Sama se je!“... „Zlastno roko!“ jih zakriči več in prihiti iz palače... „Ne reci, kako“ pravi zadnja... In vse to pretrgano, v blodnem beganju po stopnišču, doli proti nižini, in zopet nazaj proti palači... Slednjič se zmučene zgrudijo ob stebrih palače, na stopnišču ali pa stoje

trepetaje po dve, po tri skupaj... Ena še pripoveduje, kako si je kralj z zlatim nakitom kraljičinim izbodel oči... Grozen in pretresljiv je zadnji prizor. Kralj Oedipus se privleče iz palače in obstoji opiraje se na stebel ob vhodu... Njegovi lasje so razmršeni, oči mu krvavijo, njegovo nago telo zakriva deloma bela toga... Zmučeni od bolečin sloni ob stebri. Sedaj zastoče, trikrat... In ti trije zategnjeni, bolestni, blazni kriki, ki so se mu izvilili iz prs in so bili v to tišini bučnega se jutra tem groznejši, vsak silnejši in obupnejši od prejšnjega, ti mi ostanejo v spominu vse moje življenje... Vsa že pretrpela in vsa bodoča bolest je bila izražena v njih... Nato par korakov proti stopnišču. Tožeč se bliža prvi stopnici... Sedaj je tam: Moj Bog! — Padel bo! — In res, kakor pijan se opoteče in dospje na planoto. Nekaj časa premišljuje, in nato oni tragičnokomični skoki z ene noge na drugo: „Ah! Svatba! Svatba!“... A sedaj najprisrčnejši a tudi najbolj tragični prizor. Oslepleli in od duševnih in telesnih bolečin že skoraj blazni kralj objema dva nežna otročica, dve deklici, katerima je brat in oče obenem, in joče: „Kje sta otroka moja! Sem k očetu! Oči ne zro vas več. Izjokal sem si jih — tu s tema lastnima rokama.“

Solnce vzide... A samo drugim. Njemu — ne več... Njegovo solnce je zašlo in ne vzide nikdar več... S težavo se splazi vrh stopnišča, kjer je še pred nekaj urami stal kot kralj, ne sluteč, kako mu grozi usoda. Zadnje svoje moči zbere in sedaj stoji tam vzravnan in miren, kakor včeraj... A danes ne valovi več kraljevi plašč z njegovih ramen; nago telo zakriva slabo le še rečna bela toga... Na čelu mu ne blesti več kraljevi diadem; zakrivajo ga zmršeni lasje, in mu senčijo obraz. Iz oči ne sije več kraljevska milina; iztekle so mu, in kri, ki je vrela iz njih je zarisala na licih široko rudo pot... A on se ne vidi v vsej tej bedi, ne čuti bridke ironije, ki govori iz tega vzravnane ga opakega telesa... Zato pa tudi v njegovih besedah in v njegovem glasu ni nič ironije, ne sarkasma; samo bridka resnica: „Tebanici! to je Oedipus, prej velik mej narodom in mnogokrat zavidan. Zato počakaj človek zadnji dan v tihem, čisto v tihem.“ Odvedo ga v palačo... Ljudstvo se je v grozi razšlo in poizgubilo v medlem jutru... Vse je tiho in prazno... Trombe zatrobijo — zategnjeno in turobno, kakor včeraj, in tam nekje v daljavi zajeci glasovi: „Oedipus...“ Milan Skrbinšek.

ker so ti organizirani. Mojstrom je to migljaj, ki jim marsikaj pove!

Gremij trgovcev v Ljubljani. Dne 28. t. m. ob devetih dopoldne se vrši redni letni občni zbor „Gremija trgovcev v Ljubljani“ v veliki dvorani Mestnega doma.

Na interesantno stavbo, katere se namerava zgraditi v Selenburgovi ulici št. 6, opozarjamo cenjene trgovce in obrtnike. Več v tozadevnem današnjem inseratu.

Socialno-demokratski kandidat za državnozbornske volitve za mesto Ljubljana je pisatelj Etbin Kristan. Druge stranke v Ljubljani še niso postavile svojih kandidatov.

Socialisti v Spodnji Šiški protestirajo. Na sobotnem državnozbornskem volilnem shodu v Sp. Šiški so socialistični zborovalci ob zaključku zborovanja tudi protestirali, da se pristojne oblasti pri imenovanju svetovalec v za sedanj medvladje v občini niso prav nič ozirale na delavstvo, ki tvori skoro pretežno večino občanov v tej občini. Vlada je dala klerikalnemu gerentu 2 in pol svetovalec za pomoč, a niti enega socialista. Protest je bil soglasno sprejet. Mi smo že opetovano naglašali, da so se v tej županski krizi ravno šišenski socialisti preveč poniževali in hlapčevali pred deželnim odborom in deželno vlado. Dasi ravno kot prijatelji delavske mase se tudi mi pridružujemo zgoraj omenjenemu protestu, vendar moramo na drugi strani tako hlapčevanje in parдонiranje kot smo ga v tej krizi med soc. krogi opazovali, odločno obsojati. Sicer pa: vsaka šola nekaj stane in mi trdno upamo, da so se prizadeji gospodje iz te šole za bodoče tudi nekaj naučili.

Sokol I. se udeleži pogreba umrlega brata Ignacija Čamernika, kamnoseka in posestnika, Komenskega ulica št. 26, ki se vrši v torek dne 16. maja ob 5. uri popoldan. Odbor vabi brate člane, da se udeležijo v velikem številu pogreba v kroju. Zbirališče ob pol 5. uri popoldan v društvenem lokalu. Na zdar!

Bachmajerjev kinematograf par dni ne bo imel predstav, ker se pre-se li na drugo stran nasproti gugalnici.

Občni zbor C. M. podružnice za Senožče in okolice se vrši z običajnim vzporedom v soboto dne 20. majnika zvečer ob 8. uri v gostilni gospoda Antona Zadnega v Senožčah.

Akad. dr. slov. agr. „Kras“ na Dunaju naznanja svoj 1. redni občni zbor, ki se vrši dne 16. maja ob 8. uri zvečer s sledečim dnevnim redom: 1. čitanje zapisnika, 2. poročilo odbora, 3. poročilo preglednikov, 4. razdelitev travkov, 5. volitev novega odbora, 6. slučajnosti. Lokal: Gostilna Hellebart XVIII., Cottagegasse 6. Slovanski gosti dobro došli!

Slovenske filharmonije oddelek koncertira danes v hotelu „Tivoli“. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstop prost.

Cirkus Schmidt ima danes prvo predstav.

Izgubljen je bil od Šiške do Franciškanke cerkve zlat uhan z opalom. Pošten najditelj naj ga odda proti primerni nagradi Sp. Šiška Knezova ulica 221.

Vremenske izpremembe. Znamenja smer jugovzh.-jugozap. kažejo na večje elementarne izgrede v oddaljenih krajih. Pri nas bomo njih vpliv bržkone že danes občutili potom vremenske izpremembe.

Ponesrečen kolesar. Včeraj popoldne je neki kolesar vozil po Karlovski cesti in kakor imajo nekateri posebno navadno, zavozil je po tiru električne cestne železnice. Ko je hotel kreniti s tira, se mu je kolo prelomilo, sam pa tako odletel na tla, da je nekaj časa v nezavesti jobležal.

Samomor v Trzinu.

(Posledice domačih preprirov.)

Pri Grčarjevih v Trzinu že dalje časa ni bilo domačega miru, vključ temu, da je gospodarstvo v dobrem stanju. Saj je stari Grčar imel menda celih 9000 K. Pa prepri, ko se enkrat začne, se nerad konča, in navadno se konča nesrečno.

Stari Grčar se z mladima dvema ni posebno dobro razumel in si je zaradi preprirov že enkrat z britvijo prerezal vrat. Pa takrat so ga rešili.

V nedeljo pa je zopet prišlo nekaj navskrži in se je stari Grčar popoldne ustrelil v lice. Rana mu je šla skozi usta in so ga potem za silo obvezali in so mu devali nanj mrzle obkladke. Grčar pa menda nikakor ni maral ostati pri življenju. Ponoči je vstal in je šel pod streho, kjer se je obesil. Ko ga je našla gospodinja, je mislila, da je še živ in je letela v vežo, kjer je našla srp in ga je odrezala. Toda Grčar je bil že mrtev. Prepeljali so ga v Mengeš v mrlvašnico.

Razne vesti.

*** Matl umorila dvojčka.** Policija v Brooklynu je aretirala 24 let staro Gaetano Amato, ki stanuje z možem v hiši št. 183 Stillmann St., in 36 let starega Vicinco Girardo, njenega bratranca. Oba sta osumljena, da sta zavalda dvojčkoma, ki jih je porodila Gaetana Amato. Mož Gaetane je bil šel pred petimi meseci po ženo v Italijo, katere že ni bil videl skoraj deset let. Takoj po povratku v Ameriko mu je žena porodila dvojčka. Oče je bil ves srečen in še mislil ni, da sta dvojčka prišla le malo prehitro na svet. Ljudje so začeli govoriti marsikaj o njegovi ženi in Girardu, ki je bil tudi prišel z zakonsko dvojico v Ameriko. Nastal je v rodbini prepri. V četrtek je umrl en otrok, v petek pa drugi pod jako sumljivimi okolnostmi. Zdravniška preiskava je dokazala, da sta bila otroka zastrupljena. — Žena jih je s pomočjo Girarda umorila.

*** Češki aviatik Kašpar** je letel pretekli petek 100 km v 80 minutah. Dvignil se je v Pardubicah ob 6. uri zjutraj ob polu 8. uri je letel že visoko čez Prago in se je spustil v Chulach na tla. Polet je vzbudil splošno pozornost in je lep uspeh na polju aviatike. Celo škof Doubrava iz Kraljevega Gradca, ki je sicer malo vnet za moderne stvari je obiskal ing. Kašpara v Pardubicah in je Kašpar pred njim napravil s svojim aparatom par krogov v zraku. Vključ temu, da je Kašpar letel zgodaj zjutraj, — ker so vetrovi zjutraj najmirnejši — je opazovalo polet na tisoče ljudi v vseh krajih, nad katerimi je letel. Letel je v višavi 500 m.

*** V Berlinu** so razpisali 400.000 frankov za nagrade, ki se razdele aviatikom 1. 1911.

*** Majeveva cvetna slavnost na Dunaju** je prinesla 137.000 K čistega dobička. Toliko so stržile dunajske aristokratke za cvetlice, ki so jih prodajale po ulicah. Denar je namenjen dunajskim ubožcem.

*** Avtomobilska dirka,** ki se je vršila v dneh 13. do 16. maja čez Alpe med Dunajem in Trstom, je bila druga največja v Avstriji. Največja je bila leta 1905.

*** Po 30 letih.** Te dni se je dogodil na Dunaju zanimiv slučaj. Neka Terezija Schmied, sedaj 52 let stara — je pred 30 umorila svojega otroka. Nihče ni vedel o zločinu. Te dni pa jo je poklicala vojaška oblast, ker je popraševala po nekem Ivanu Schmiedu. Terezija Schmied se je pri tem tako zagovorila, da je vzbudila s svojo negotovostjo sum; uradnik jo je na to natančneje izprašal in Terezija Schmied je sama izdala svoj zločin. Izročili so jo takoj sodišču zaradi detomora.

*** Zanimiva razprava** je bila pred sodiščem v Beljaku. Ko se je perzijski šah februarja meseca vozil v Meran skozi Beljak se je zgodila na beljaškem kolodvoru mala nesreča. Voz, v katerem je sedel šah s svojim haremom, s petimi damami in evnuhi, je prišel pri prepregi na napačen tir in je vanj zadela neka lokomotiva s tako silo, da je prtljaga padla s polic na šahove dame in evnuhe ter jih nekoliko potolkla. Strojevodja Kenda je bil tožen, da ni pazil na premikača in na znamenje in je dobil 4 dni zapore zaradi — perzijskega šaha in njegovega harema.

Slovenska Sokolska Zveza.

Bratje Sokoli!

Na mednarodni tekmi v Turinu je izvajala slov. telovadna vrsta nepričakovan uspeh Slovenskem Sokolstvu.

Da se na primeren način za to zahvalimo, pozivljamo vsa sokolska društva iz Ljubljane in okolice, da so pripravljena za sprejem bratov telovadcev, ki se vračajo iz Turina.

Zbirališče vsega Sokolstva bo pred Narodnim domom. Tam se uredi in odkoraka z godbo na čelu na kolodvor.

Dan in ura prihoda še ni znana. Slovenska Sokolska Zveza bo to vsem društvom takoj naznanila čim izve.

Bratje, pridite polnoštevilno in pokazite s tem, da se zavedate velikanskega uspeha Sokolstva, velikanskega uspeha Slovencev.

Na zdar!

Predsedstvo S. S. Z.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Socijalistični shod v Trstu.

Trst, 15. maja. Danes zvečer ob 7. uri se je vršil v Trstu velik socijalistični shod, na katerem sta govorila socijalista Cerniud in Puecher. Udrhala sta pred vsem po laških liberal-

cih in seveda tudi po Slovencih. Po shodu se je 4000 do 5000 glav broječa množica napotila proti Glavnemu trgu in ulici Nuova, katero je pa policija zaprla. Pred uredništvom „Piccollo“ se je množica ustavila in nato odšla v „Društveni dom“. Glavni trg je bil zastražen od 200 do 300 stražnikov.

Praškova kandidatura.

Praga, 15. maja. Kakor znano, je izvrševalni odbor češke agrarne stranke bivšemu poslancu Praškemu prepovedal zopetno kandidacijo za državni zbor. Ker pa so njegovi volilci odločno zahtevali, da zopet kandidira, se je Prašek klonil zahtevi volilcev in kandidacijo sprejel. Na volilnem shodu v Všetatih je izjavil, da so očitanja, da je kedaj jemal podporo iz dispozičijskega fonda, popolnoma neosnovana in povdarjal, da obstoje med njim in stranko popolnoma osebnih spori. Volilci so njegov govor vzeli z velikanskim odobravanjem na znanje.

Sultanovo potovanje.

Solun, 15. maja. Sultan odpotuje v najkrajšem času v Macedonijo in poseti najprej Solun. Radi tega se v Solunu vrše velike priprave za sprejem sultana in je že več polkov rezervistov poklicanih pod orožje.

Položaj v Maroku.

Pariz, 15. maja. Marokanci pozivljajo narod na sveto vojno proti Spancem, predvsem pa proti Francozom. Francoske čete prodirajo vedno bolj naprej. Kakor se zatrjuje, se tudi Anglija popolnoma strinja s francosko akcijo proti vstašem.

Koroški bivši deželni predsednik umrl.

Celovec, 15. maja. Danes je umrl v Celovcu bivši koroški deželni predsednik Goess.

Lastnik in glavni urednik Milan Plut.

Odgovorni urednik dr. Ivan Lah.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe, 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Komptoristinja, ki je popolnoma večja nemškega in slovenskega jezika, strojepisja in nemške stenografije, išče tukajšnja veletrovin. Gospodične, katere znajo tudi laško imajo prednost. Naslov: Veletrovin Ljubljana poštni predal 85. 282 3—1

Izbirka različnih znamk vseh držav se ceno prodaja. Kje pove „Podružnica Jutra“ v Sp. Šiški. 134 2—1

Proda se nova hiša z dobro vpeljano gostilno in mesarijo. Tik hiše je mesnica, kladnica, hlev in pod hišo prostorna klet. Za hišo sadni vrt in vrt za zelenjavo. Hiša je oddaljena par sto korakov od bodočega kolodvora belokranjske železnice. Cena se izve na licu mesta. Anton Jakša, gostilničar in mesar, Gradac, Bela Krajina. 133 3—1

Lepa „Villa“ s 6000 klafr. zemljišča v bližini Ljubljane se prodaja po zmerni ceni jako pripravna za sanatorij. Več se poizve pri upravi „Jutra“. 132/4—1

KORESPONDENCA.

Krojač se želi v svrhu ženitve seznaniti s samostojno šiviljo. Veselje ima tudi do trgovine, ali primerne obrti. Ponudbe do 20. t. m. pod „Obrt“ na Prvo anončno pisarno. 281 1—1

Deželna zveza za tujski promet na Kranjskem v Ljubljani

naznanja, da se vrši

občni zbor

v sredo 31. maja t. l. ob 12. uri opoldne v deželnem dvorcu soba

št. 78 v Ljubljani

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o društvenih financah in sedanjem denarnem stanju.
2. Poročilo o dosedanjem delovanju.
3. Predlog glede Tourist-Ofica.

Predsedstvo.

- Cirkus M. Schmidt -

V torek 16. maja otvoritvena predstava

v lastni cirkuški proti vremenu zavarovani zgradbi v Lattermannovem drevoredu.

Lastna godba.

14 prve vrste sporeda.

Lastna razsvetljava.

Solski in konji v svobodi. Parterna in zračna gimnastika. Kombinirane in senzacijske točke in privlačnosti.

CENE: Loža (5 oseb) 14 K, sedež v loži 3 K, zaklopni sedež I. vrste K 2-40, zaklopni sedež II. vrste K 2—, I. prostor K 1-60, II. K 1-20, III. 80 v, stojišče 40 v. Predprodaja vstopnic v Šešarkovi trafikli, Selenburgova ul.

Vsak dan ob 8. uri zvečer predstava. Ob nedeljah in praznikih dve predstavi.

Kupujte „JUTRO“.

Išče se

gostilna na račun

naj si bode v Ljubljani ali blizu Ljubljane. Ponudbe sprejema „Podružnica Jutra“ v Sp. Šiški.

Konj!

lepe postave zelo močne rasti in figuranten brez napake 16½ visok 7 let star, za težko vožnjo in tek, priporočljiv za hotelski omnibus se prodaja za 920 K pri M. Kern, Poljanska cesta št. 17.

Najboljše odgovori „Slovincu“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!

Sklep.

V konkurzu „Glavne posojilnice“ v Ljubljani se v smislu odločbe c. kr. višjega dež. sodišča v Gradcu z dne 13. maja 1911, opr. št. RII 68/II1 prekliche na dan 16. maja 1911 določeni likvidacijski narok s tem, da se isti preloži na 10. junija 1911 ob 9. uri dop. pri podpisani sodnji soba št. 123, z dostavkom, razglašnim s tusodnim sklepom z dne 13. febr. 1911, opr. št. S 3/II4.

C. kr. deželna sodnija v Ljubljani,

oddelek III, dne 15. maja 1911.

Cenjeni trgovci in obrtniki.

Stavbeno podjetje V. Scagnetti naznanja, da bode zgradilo v Selenburgovi ulici št. 6 veliko strogo moderno trgovsko hišo. V pritličji se bo nahajalo 24 večjih in manjših lokalov za trgovino, v mezaninu 23 lokalov za malo obrt, deloma tudi za trgovino.

Radi najugodnejše in vsem zahtevam posameznikov najprikladnejše razvrstitve teh prostorov, se bodo isti oddajali pred pričetkom stavbe.

Resni reflektanti se uljudno vabijo, da se radi natančnejšega ustnega pogovora zglase v stavbeni pisarni podjetnika V. Scagnettija, Cesta na Rudolfovo železnico št. 16 (tik državnega kolodvora). — Prosi se, da se cenjeni obisk preje pismeno ali telefonično javi.

Telefon št. 299.

Poštni predal št. 54.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani po 4 vinarje

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.

Državni kolodvor.

Blaž, Dunajska cesta.

Sever, Krakovski nasip.

Pichter, Kongresni trg.

Češark, Selenburgova ulica.

Dolenec, Prešernova ulica.

Fuchs, Marije Terezije cesta.

Sajè Dunajska cesta.

Mrzlikar, Sodna ulica

Šubie, Miklošičeva cesta.

Zupančič, Kolodvorska ulica.

Pirnat, Kolodvorska ulica.

Šenk, Resljeva cesta.

Kotnik, Šiška.

Tivoli, na žel. prel. pri Nar. domu.

Košir, Hišlerjeva ulica.

Stlene, Valvazorjev trg.

Sušnik, Rimska cesta.

Ušeničnik, Židovska ulica.

Kleinstein, Jurčičev trg.

Wislak, Gosposka ulica.

Kustrin, Breg.

Tenente, Gradaška ulica.

Velkavrh, Sv. Jakoba trg.

Šitar, Florjanska ulica.

Blaznik, Stari trg.

Nagode Mestni trg.

Kane, Sv. Petra cesta.

Treo, Sv. Petra cesta.

Kušar, Sv. Petra cesta.

Podboj, Sv. Petra cesta.

Elsner, Kopitarjeva ulica.

Blizjak, Zaloška cesta.

Remžgar, Zelena jama.

Blč, Zaloška cesta.

Svetek, Zaloška cesta.

Jamšek, Tržaška cesta.

Štravs, Škofja ulica.

Zadel, Karlovska cesta.

Likar, Glince.

Sterkovič, Dunajska cesta

Laška kuhinja

Šelenburgova ulica 7 nasproti glavne pošte. P. n. gostom se priporoča pristno na novo došlo vino Brioni.

Vsak dan razne sveže morske ribe. Danes sardelce, sipe, peresa in mornarski slaniki. (Risotto).

Motorno kolo

3 $\frac{1}{2}$ HP.

dobro ohranjen je naprodaj po nizki ceni pri

R. Worm, Ljubljana, Mestni trg.

Kdor išče ali oddaja kako

službo,

kdor hoče kaj

kupiti ali prodati,

doseže to najlažje, ako

inserira

v Malih oglasih „Jutra“. Za besedo se plača

samo 5 vinarjev.

Podružnica „Jutra“

za Sp. Šiško in okolico

(v Sp. Šiški, Celovška cesta št. 77, v hiši g. Tomažiča) telefon št. 177, sprejema poročila za uredniški del lista, oglase, naročnino itd.

Uradne ure od 8.—12. in od 2.—6.

SODE

dobro ohranjene, stare in nove, velike in male, prodaja

IVAN BUGGENIG

sodar

Ljubljana, Cesta na Rudolfovo želez. 5.

Posestvo

v Rožu na Koroškem

obstoječe iz hiše in dveh oralov sveta se takoj pod jako ugodnimi pogoji proda. Na hiši je gostilna brez konkurence in že vpeljana mesarija. Pri hiši je lepo gospodarsko poslopje, prizidan salon, kegljišče, ledenica in klavnica. Kraj je za gostilno jako ugoden, ker se nahaja v bližini večjega kolodvora. Naslov se izve pri upravnistvu „Jutra“.

Pijte Tolstovrško slatino

ki se naroča v Tolstovrhu p. Guštanj (Koroš.)

KINTA

Priznana močna, lahko tekoča solidna in neprekosljiva so KINTA kolesa.

Najboljše jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.

K. Camernik
LJUBLJANA, Dunajska c. 9.
Special. trgovina s kolesi in posam. deli.
Izpoplavljanje koles.

Fotografske aparate

in veliko zalogo vseh v to stroko spadajočih potrebščin priporoča

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

v Ljubljani, Šelenburgova ulica 5. Zunanja naročila izvršuje z obratno pošto. — Ceniki so na razpolago.

Oblastveno autorizirano in sodno zapriseženi

inženir Ig. Stembrov

Ljubljana, Šubiceva ulica 5.

Prevzema stavbna vodstva, oddaja strokovna mnenja, izvršuje vsa v stavbno stroko spadajoče načrte, kakor n. pr. za visoke stavbe, vodovode, kanalizacije, ceste, regulacije, parcelacije itd.

Julij Meinl

uvoz kave in veleprazarna.

Nova podružnica v Ljubljani

Šelenburgova ul. 7

Dr. pl. Foedransperg

ordinira v Ljubljani, Stari trg št. 30.

Glasbena Matica je prvi krat izvajala njej poklonjeno novo skladbo

Viktorja Parme: Povodni mož

balada dr. Fr. Prešernova.

Posnetki za klavir se dobe v vseh knjigarnah za ceno K 4.—.

Založila

:: Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani ::

Jutro se prodaja v Trstu

po 4 vinarje

v naslednjih tobakarnah:

Becher ulica Stadion,
Trevisan ulica Fontana,
Pipan, ulica Fabra,
Bevk, trg Goldoni,
Vovk, ulica Carducci,
Stanič, ulica Molinpiccolo,
Sekovar, Vojašnični trg,
Hrast, Poštni trg,
Može, ulica Miramar,
Magolo, ulica Belvedere,
Geržina, Rojan,
Raunacher, Campo Marzio,
Bruna, SS. Martiri,
Ercigoj, ulica Massimiliana,
Rončelj, ulica S. Marco,

Cechimi, ulica dell' Istra,
Bruna, ulica del Rivo,
Bubnič, ulica Sette Fontane,
Gramaticopulo, ul. Barriera,
Spöder, ulica Barriera,
Lavrenčič, Vojašnični trg,
Benusi, Greta,
Kichel, Rojan,
Baje, ulica Geppa,
Luzatto, ulica Acquedotto,
Segulin, ulica Industria,
Železnik, Sv. Ivan,
Lug, ulica S. Lucia,
Zidar, Sv. M. Magdalena,
Hreščak, ulica Belvedere.

Izdelovanje igrač

Ernest Hoffarth jun., Dunaj VIII.,

Pfeilgasse 34.

Vojaške oprave za otroke:

Infanterijska garnitura

Huzarska „

Planin. lovcev „

Dragonska „

Ulanska „

Telesne straže „

Prekupovalci specialni cenik.

obstoječa iz čake, prsnega „ 5.—

oklepa, sablje, patronske „ 5.—

taške, puške v najfinjši „ 5.—

izdeljavi „ 5.—

„ 6.—

Razpošiljatev po povzetju.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Del. glavica K 5.000.000

Stritarjeva ulica št. 2.

Rez. fond nad K 610.000

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici

priporoča

žrebanje

gl. dobitok

promese na 3% zem. kred. srečke I. po 6 K

promese na 4% ogr. hip. srečke po 5 K

promese na ogr. premijske srečke cele po 16 K, polovica 9 K

15. maja K 90.000.—

15. maja K 40.000.—

15. maja K 200.000.—

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti 4 $\frac{1}{2}$ % obrestovanju.

Edina velika izbora najnovejših

svilenih, lister in dežnih plaščev za dame - kakor kril in najmodernejših bluz. -

Panama klobuki od 6 K naprej

Velika zaloga oblek za gospode in dečke iz najnovejših chateclais vzorcev.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg 5.

Pri podiranju vojaškega oskrbovališča, Dunajska in Frana Josipa cesta

se prodaja različni stavbinski material:

Zidna opeka, strešna opeka, cementna strešna opeka, železne cevi, železne vezi, železno okensko omrežje, 4 cele kompletne železne garniture za pekovske peči, stropni tramovi in strešni stoli iz mecesnovega lesa, vsakovrstne deske, okna, vrata i. t. d.

Prva Primorska Tvoronica za lesne izdelke z vodno silo

A. Kriznič & Co.

ob kolodvoru Podmelec

Sprejema v izvršitev: vse v stavbeno mizarstvo stroko spadajoče izdelke za hiše, vile, šole, bolnišnice, cerkve, javna poslopja itd. kakor: Okna, vrata, podove, portale; popolne opreme ljudskih šol, šolske klopi po Rettig-ovem patentu itd.

Proračuni in načrti brezplačno.

Parketna tvornica opremljena z najnovejšimi stroji nudi parketne deske iz hrastovega in bukovega lesa. Postrežba takojšnja za vsaktero množino!

Zahtevajte vzorce in cene.

Strgarski oddelek nudi vse v strugar. stroko spadajoče izdelke. JAMSTVO! JAMSTVO!

Vsa dela so solidno in strokovnjsko izvedena!

Obisk strokovnjaka interesantom brezplačen.

Klavirje,

pianine in harmonije le prvih svetovnih tvrdk na obroke po K 18.—.

Ravnokar največja zaloga malo časa izposojenih pianinov po jako nizki ceni.

ALFONZ BREZNIK, Kongresni trg 13, učitelj „Glasbene Matice“.